

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-6155/1

Podgorica, 20. april 2018. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Pavla Radulovića -

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom inoviranog teksta *Predloga odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara Parka prirode „Piva“*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga odluke* i pripremljeni *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst *Predloga odluke* i *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa* utvrđeno je da za implementaciju propisa nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore. Prihodi u Budžet Crne Gore ostvariće se kroz naplatu PDV-a na naknade za korišćenje dobara zaštićenog područja, Parka prirode „Piva“.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa *Predlogom odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara Parka prirode „Piva“*.

S poštovanjem,

MINISTAR

Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog Odluke o o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara Parka prirode „Piva“

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)?

- Skupština opštine Plužine je 22.04.2015.godine na Dan planete Zemlje, donijela Odluku o proglašenju regionalnog parka „Piva“ prvog parka prirode u Crnoj Gori. Prostor koji Park obuhvata čine planinski masivi Bioča, Maglića i Volujaka, površ Pivske planine, kanjone rijeka Pive i dio rezervata biosfere kanjona rijeke Tare, koji je u UNSECO-ovom programu “Čovjek i biosfera od 1976.godine, i prostire se na 32000ha, što čini 39% teritorije opštine Plužine i 3% teritorije zaštićenog prostora Crne Gore. Odlukom o proglašenju Parka prirode „Piva“ i Statutom Parka definisane su djelatnosti upravljača Parka: održavanje bogatstva vrsta šumskih, livadskih, vodenih i drugih staništa od značaja za očuvanje biodiverziteta identifikovanih na području, održavanja bogatstva zaštićenih i ugroženih vrsta biljaka i životinja, formiranja koridora u cilju povezivanja zaštićenih područja-NP „Sutjeska i NP „Durmitor“, stvaranja dobrobiti za lokalnu populaciju bez narušavanja prirodnih vrijednosti Parka, doživljavanja prirode na sportskim aktivnostima (planinarenje, kajak, rafting, biciklizam, turno skijanje), doživljavanja prirode na jedinstvenom dijelu područja posebno interesantom velikom broju turista kroz poseban režim kontrole uticaja na prirodu, održavanje postojećeg kulturnog pejzaža i održavanje kulturne baštine, razvoj turističkih sadržaja koji ne narušavaju prirodne vrijednosti u okviru Parka, kontrolisanog korišćenja prirodnih resursa u Parku, kontrola urbanizacije u posebno osjetljivim prirodnim područjima Parka, razvoj turističkih sadržaja na teritoriji Opštine koju ne pokriva teritorija Parka.

Da bi se ostvarili ciljevi definisani Zakonom o zaštiti prirode i aktima Park prirode „Piva“, očuvalo i unaprijedilo postojeće stanje prirodnih vrijednosti parka, kao i unaprijedilo održivo korišćenje prirodnih dobara Parka neophodna je finansijska održivost zaštićenog područja. U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode upravljač zaštićenog područja utvrđuje i vrši naplatu naknada za korišćenje dobara zaštićenog prirodnog područja.

- Nemogućnost finansijske održivosti upravljača onemogućio bi kvalitetnu zaštitu prirodnih dobara, unapređenje infrastrukture na prostoru Parka i ugrozio vrijednosti prirodnog dobra sa ekološkim obilježjima međunarodne i nacionalne vrijednosti.

- Posljedice nemogućnosti finansijske održivosti upravljanja dovele bi do gubitka prirodnih vrijednosti 3% teritorije Crne Gore, kroz degradaciju biodiverziteta, neodrživog korišćenja prirodnih dobara, neplanskog korišćenja i uređenja prostora ali i nemogućnost promocije turističkih potencijala, infrasturkturnog ulaganja i održavanja neophodne infrastrukture što bi za posledicu imalo smanjenje broja posjeta turista u ovom dijelu Crne Gore a samim tim i smanjenje prihoda kako lokalnog stanovništva tako i Budžeta Crne Gore.

- U slučaju „status quo“ opcije došlo bi do devastacije zaštićenog područja, što bi za posedicu imalo gubitak staništa za pojedine vrste biljnog i životinjskog svijeta, uzurpaciju prostora i degradaciju ambijentalne higijene. Gubitkom prirodnih vrijednosti Parka smanjio bi se broj posjetilaca područja a time i mogućnost za poboljšanje uslova života lokalnog stanovništva.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Ciljevi koji se postižu donošenjem ovog akta:

1. Održavanje biodiverziteta i geoloških i geomorfoloških vrijednosti u neizmijenjenom stanju, održavanja postojećih ekoloških procesa u neizmijenjenom stanju i održavanja raznovrsnosti genetskog fonda;
2. Održavanje bogatstva vrsta šumskih, livadskih, vodenih i drugih staništa od značaja za očuvanje biodiverziteta identifikovanih na području;
3. Održavanje bogatstva zaštićenih i ugroženih vrsta biljaka i životinja;
4. Formiranje koridora u cilju povezivanja zaštićenih područja;
5. Stvaranje dobrobiti za lokalnu populaciju bez narušavanja prirodnih vrijednosti Parka
6. Doživljavanje prirode sportskim aktivnostima (planinarenje, kajak, rafting, biciklizam, turno skijanje);
7. Doživljavanje prirode na jedinstvenom dijelu područja posebno interesantom velikom broju turista kroz poseban režim kontrole uticaja na prirodu;
8. Održavanje postojećeg kulturnog pejzaža i održavanje kulturne baštine;
9. Razvoj turističkih sadržaja koji ne narušavaju prirodne vrijednosti u okviru Parka;
10. Kontrolisano korišćenje prirodnih resursa u Parku;
11. Kontrola urbanizacije u posebno osjetljivim prirodnim područjima Parka;
12. Razvoj turističkih sadržaja na teritoriji Opštine koju ne pokriva teritorija Parka

- Zakon o zaštiti prirode članom 60 definisana je naknada za korišćenje zaštićenog područja koje plaćaju pravna ili fizička lica prilikom korišćenja istih. Navedenim članom stavom 2 definisano je da visinu, način obračuna i plaćanje naknada utvrđuje upravljač zaštićenog područja.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Neobezbjeđivanjem mogućnosti za finansijsku održivost zaštićenog područja upitno je i postojanje i održivost zaštićenog područja.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Članom 60 Zakona o zaštiti prirode definisan je način utvrđivanje visine i načina obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara zaštićenog područja. Definisani iznosi će predstavljati novinu za turiste na prostoru Parka prirode i novinu u radu malih i srednjih preduzeća, ali nikako neće predstavljati značajno opterećenje za razvoj i unapređenje biznisa, iz razloga što će se navedena sredstva kroz investicije vraćati za unaprjeđenje i zaštitu ambijenta u kome se vrše turističke posjete i obavljaju djelatnosti.
- Tokom prve godine rada Parka prirode "Piva" na prostoru Parka, opština Plužine i "Park prirode Piva" doo su investirali cca 150.000,00€ uglavnom u infrastrukturu.
- Pozitivne posledice ogledaće se u unapređenju očuvanja prirodnih vrijednosti Parka, valorizaciji prostora na održiv način, povećanju turističke ponude Crne Gore što će za posledicu imati uticaj i na društvenom nivou. Takođe treba napomenuti da je "Park prirode Piva" doo za 2016.godinu od prihoda ostvarenih kroz naknade za korišćenje dobara zaštićenog područja prihodovao Budžetu Crne Gore kroz PDV iznos od 23.400,00€
- Uvođenjem Odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara Parka prirode "Piva" povećava se nivo kontrole posjetilaca u zaštićenom prostoru čime se smanjuje mogućnost rada na crno i stvaranja nelojalne konkurencije. Ulaganjem u Park otvara se prostor za privlačenje većeg broja posjetilaca što ima direktnu posledicu otvaranje novih radnih mjesta u postojećim malim i srednjim preduzećima kao i otvaranje novih privrednih subjekata na teritorije opštine Plužine.
- Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatno opterećenje administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za sprovođenje ove Odluke nisu potrebni troškovi iz sredstava Budžeta Crne Gore.

- Ne.
- Ne.
- Ne.
- Ne.
- Da, kroz naplatu PDV-a
- Metodologija za obračun cijena je stepen iskorišćavanja i opremljenosti prirodnih dobara kao i dosadašnja iskustva i pozitivna praksa primijenjena u nacionalnim parkovima Crne Gore.
- Ne
- Ne
- Ne

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti
-

- Ne, nije korišćena eksterna ekspertiza, ali su održani sastanci za zainteresovanim stranama (lokalno stanovništvo, turistički radnici, rafteri) gdje su prezentovane sve prednosti zaštićenih područja kao i nove obaveze koje proizilaze iz Zakona o zaštiti prirode.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
-

Donošenje propisa je definisano Zakonom o zaštiti prirode i sprovodi ga upravljač zaštićenog područja. Prilikom posjeta zaštićenom području svi organizatori posjeta su dužni da dostave spisak lica koja posjećuju zaštićeno područje, odnosno nadzornik parka utvrđuje broj lica koja posjećuju Park. Na svim ulazima u Park se nalaze cjenovnici usluga za korišćenje dobara Parka. Indikatori za mjerenje ispunjavanja ciljeva zbog kojih se donosi ova Odluka jesu mjesečni i godišnji izvještaji o broju posjeta kao i mjesečni i godišnji finansijski izvještaji. Monitoring i evaluaciju ovog propisa sprovodiće upravljač Parka prirode "Piva", Skupština opštine Plužine i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 29.03.2018. godine

MINISTAR
Pavle Radulović